

розуміння молодшим школярем важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства [1].

Екологічне виховання учнів здійснюється в результаті цілеспрямованого навчання, а також у процесі вивчення різних предметів початкової школи. Вивчення англійської мови в початковій школі також покликано виховувати у школярів екологічну культуру, формувати навички природоохоронної діяльності та розвивати в учнів відповідальності за збереження навколишнього середовища як важливого фактора існування людини.

Для забезпечення успіху у формуванні в учнів екологічних понять, елементів екологічної культури застосовується ціла низка сучасних методів та педагогічних прийомів. Одним із перспективних, на нашу думку, є метод проектів. У процесі вивчення англійської мови використовується різномісні підходи застосування методу, що різняться як за цільовою установкою (ігровий, творчий, пізнавальний, вирішення проблеми, проект - вправа тощо), за складом учасників (колективний, груповий, індивідуальний) та терміном виконання (довготривалий, короткочасний). Так, у 1 класі при вивченні назв тварин можна запропонувати намалювати мешканців лісу: диких тварин та птахів. У 2 класі в рамках вивчення теми «Погода», молодші школярі виконують екологічний проект «Властивості води», де діти не тільки розширюють власне уявлення про воду, а також учаться визначати різні стани води, коли спостерігають за бурульками або снігом.

Для учнів 3 та 4 класів можна запропонувати екологічний проект на тему «Азбука якісного харчування», де учні розробляють, наприклад, меню здорового харчування для шкільної їдальні або створюють відео ролики власних здорових сніданків.

Отже, використання методу проектів у процесі вивчення англійської мови молодшими школярами найбільш повно сприяє формуванню екологічної компетентності учнів, збагаченню їх життєвого досвіду у процесі конкретної взаємодії, з об'єктами живої природи, формуванню понять про взаємозв'язки у природі, розвитку емоційно-чуттєвої сфери особистості дитини у процесі її спілкування з природою.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової освіти. URL: <http://nus.org.ua> (дата звернення: 23.02.2018).

ПРОБЛЕМА ЄДНОСТІ КУЛЬТУРИ І ОСВІТИ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ

(Улюкаєв С.Г., канд. пед. н., доцент)

Бердянський державний педагогічний університет, місто Бердянськ, Україна

Проблему єдності культури і освіти розглянемо на прикладі монастирських шкіл України (а саме Києво-Печерського монастиря), що здійснювали свою діяльність у конкретному історичному періоді XI-XII ст. основуєчись на

історичних фактах як українських так і закордонних дослідників історії педагогіки. Монастирські школи спочатку існували як навчальний заклад закритого типу, які відвідували новоприйняті монахи. Навчання носило індивідуальний характер. При деяких монастирях існували школи підвищеного типу. Такою була школа заснована при Києво-Печерському монастирі у 1068 році. Саму ж обитель засновано 1051 року за князя Ярослава Володимировича, ченцем Антонієм, як печерний монастир. Один із перших монастирів Русі, що поклав початок руському чернецтву. Співзасновником монастиря вважається один із перших учнів Антонія – Феодосій.

Одним з перших документів, що збереглися й дошли до наших часів, що розкрив життя монастиря, є Києво-Печерський патерик, ідейним спрямуванням якого було возвеличення православної віри, вшанування предків, їх патріотизму і миролюбності, відбиття високого рівня руської культури.

Поява Києво-Печерського патерика стала наслідком засвоєння київськими монахами східної християнської аскетичної традиції та унормування чернечого життя відповідно до уставу прп. Феодора з монастиря Студитського, переписаного ігуменом Феодосієм, з врахуванням реалій руського Середньовіччя.

Києво-Печерський патерик (створений після 1215 р.) – збірник розповідей про подвиги печерських монахів XI-XII ст. Основу збірки складають послання єпископа Симона, який отримав виховання у Києво-Печерській обителі, до ченця Печерського монастиря Полікарпа, а від нього до ігумена Акіндіна. В них описувались християнські добродієвості, що тісно пов'язані історією культури, мистецтва, медицини, в яких розкривалась сутність монастирської освіти, ідеали монастирського виховання. Тому, патерик є цінним джерелом пізнання особливостей розвитку взаємозв'язку освіти і культури в контексті народної педагогіки XI-XII ст.

Після 1054 року, з моменту церковного розколу, між католиками та православною християнською церквою, Печерський монастир взяв на себе відповідальність за підготовку вищого духовництва, яке повинно було захищати позиції християнства використовуючи знання з богослов'я, риторики, логіки та історії. Освітня функція стала важливішою складовою діяльності монастиря. Києво-Печерський монастир у той період був центром підготовки місіонерів, що здійснювали процес християнізації на всій території Староруської держави.

Ігумен монастиря Феодосій ретельно підбирав найбільш здатних до «книжкового навчання» молодих монахів. Спочатку монахи навчалися грамоті, а потім самостійній роботі з книгами. Велику увагу ігумен Феодосій та монах Нікон приділяли мистецтву полеміки, проводили колективні обговорювання богословських тем, вважаючи її вищою формою навчання.

Керівництво монастиря не ставила за основну мету лише релігійне виховання монахів. Монастир поєднував видатних діячів староруської культури, видатних представників релігійної та суспільно-політичної думки.

В монастирі розташовувалася лікарня, де навчалися лікарняній справі та оволодінню «лікарняними хитрощами», іконописна школа, в якій працювали

видатні художники, велика бібліотека з перекладною та авторською спеціальною літературою. Випускниками монастиря були історик Нестор, художник Алімпій, богослови-письменники Никон, Сімон, Полікарп, лікарі Агапіт та Лаврентій, алхімік Прохор.

Церква використовувала не тільки Києво-Печерський монастир, а й інші крупні монастирі для організації підготовки освіченого поповнення церковної ієрархії, намагаючись установити контроль над духовним життям суспільства, не тільки в чисто релігійній сфері, а й в політичних відношеннях. Про це свідчить такий факт, що з середини XI ст. близько 80 монахів, що закінчили навчання в монастирі, отримали самостійні кафедри, тим самим підтверджуючи одну з головних ролей в розвитку культури і освіти в староруському суспільстві Києво-Печерського монастиря.

Монастирська школа для свого часу давала досить глибокі знання. За рівнем освіти вона наближалася до освітніх установ Візантійської імперії: богослов'я та теологію вивчали з елементами діалектики та логіки, основу яких складала праці, Аристотеля, Софокла, Плутарха та інш.; філософію Сократа та матеріалізм Демокрита.

Особливостями монастирських шкіл було те, що в них переслідували прояви вільнодумства, велася боротьба проти раціональних «єретичних» ідей, які запроваджувалися на Русі. Поступово більшість монастирів сконцентрували в своїх руках живопис, книги, та інші духовно-культурні цінності. Велику увагу приділяли перекладу книг слов'янською мовою, складали літописи, відкривали друкарні, поширювали книжки.

Виховання у Києво-Печерському монастирі являло собою сувору аскетичність, при якій терпіння, покора були основним змістом освіти.

З X до XII ст. було відкрито чимало монастирських шкіл. У Києві їх було 17, у Чернігові – 4, Переяславі – 4, Галичі – 3.

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ ТА МЕТОДИ ВИРІШЕННЯ

Федишин О.О., викладач спеціаліст першої кваліфікаційної категорії
Маріупольський коледж ДВНЗ «ПДТУ», м. Маріуполь, Україна

Сьогодні ми де-факто з вами у «великій розтяжці». Одна нога у нас ще в радянській епосі, інша в XXI сторіччі...

Нещодавно Верховна Рада України прийняла Закон «Про освіту», який буде визначати, яку генерацію сьогодні ми з вами будемо готувати.

В теперішній час студенти живуть у світі, де гаджети - продовження їхнього тіла, а Google знає все. Натомість заклади вищої освіти це ігнорують і продовжують «фарширувати» студентів інформацією, яку вони можуть знайти двома кліками. Зараз більшість студентів втрачають інтерес до навчання, тому, що викладання у закладах вищої освіти здійснюється за старої системою – коли